

WYD. PORANNE	CENA Nr 1: W KRAKOWIE 30 h., i na prowincyi i w okup. aust. 50 h., w okup. niemieckiej 32 fen.			CENY OGŁOSZEN
S O B O T A				
18. STYCZNIA 1919.				
NR. 10.—R. XXVII.				

Przedpłata wynosi:	W Krakowie		W Austro-Węgry i Ziem. okup.		Za granicą w Niemczech i ziemiach przez Niemcy okupowanych	Przedpłata zniżona dla Naukowego Ludowego
	z odroczeniem	bez odroczenia	1-razowa przes.	2-razowa przes.		
Miesięcznie	K 9—	7.50	K 9—	K 10.—	K 11.—	K 7.50
Kwartalnie	27—	22.50	27.—	30.—	33.—	22.50
Półrocznie	54—	45—	54—	60.—	66.—	45.—
Rocznie	108—	90—	108—	120.—	132.—	90.—

Zarawiać „Głos Narodu” można we wszystkich urzędach pocztowych Austro-Węgier, Polski i Niemiec, we wszystkich zagranicznych dziennikach lub bezpośrednio w Administracji. (W Okupacji niemieckiej wolno jedynie prenumerować za pośrednictwem urzędów pocztowych). — Wpłaty można uskutecznić przekazami pocztowymi, przez Pocztową Kasę Oszczędności (Konto Nr 28693), przez Bank Krajowy i w Administracji Wydawnictwa.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11.—DRUKARNIA UL. ŚW. TOMASZA 25.
 Telefon Redakcji Nr. 190. — Telefon Administracji i Drukarni Nr 3344 — Listów nadesłanych odpłacano nie przyjmując się.
 Prosimy uprzejmie o adresowanie wszystkich listów dotyczących przedpłaty i ogłoszeń do administracji wydawnictwa.

Zwyczajne (za wiersz: nonp.) lub jego miejsce) K —50
" układ tabelaryczny " —70
Nadesłane (za wiersz nonp.) " 2—
Nekrologi " 2—
Komunikaty (po kronice) " 8—
Paski (2 i 8 stronica) " 30—
1/8 Paski poprzeczne " 15—
Załączniki, prospekty itp. dla promm. miejscow. i zamiejsc. za 100 egz. " 2—

„Przygotowanie do ugody“.

Kampania oszczerza żydów przeciw Polsce staleje w dalszym ciągu z niezmienną siłą. Żydowscy kalumniatorzy jeżdżą zagranicą z miasta do miasta, zwodują przy pomocy miejscowych żydów zgromadzeniu agitacyjne, na których zapadają antypolskie rezolucye, inspirują prasę i koła polityczne, nie znające nota bene zupełnie stosunków w Polsce. Żydstwo „urabia“ przeciw nam gorliwie opinię, aby stanowisko nasze na kongresie jaknajbardziej podkopać i tą drogą zapewnić sobie na ziemi polskiej wyjątkowo warunki egzystencyi, o jakich gdzieindziej nie śmiałoby nawet zamarzyć. Furor semicki przeciw gościnniej żywicielce milionowych mas żydowskich staleje w krajach koalicyjnych, neutralnych i na smętym obszarze „centralnej“ Europy, a także z niezmienną intensywnością zaznacza się w kraju Wilsona, w Stanach północnej Ameryki.

Jako charakterystyczną próbę tej roboty przytaczamy świeżo odbyty wielki miting w Nowym Jorku, z którego sprawozdanie rozteglano po świecie żydowskie biu-
ro prasowe, mające siedzibę w Sztokholmie. Na mitingu owym przemawiali jako główni mówcy niejaki Schiff Jakób i poeta ży-
dowski Szalon Asz, żyd z Polski, którego li-
che plody teatralne wystawiono przed la-
ty kilku na scenie krakowskiej. Schiff —
jak się wyraża biuro sztokholmskie —
„potępił działalność Dmowskiego, przo-
wodniczącego Polskiego Komitetu Narodowe-
go w Paryżu, uznanego przez Stany Zje-
dnoczone“, nazwał go organizatorem boj-
kotu i głównym winowajcą „bestyal-
skiego a.n.t.i.s.e.m.i.t.y.z.m.u polskie-
go“. Na tej podstawie domagał się Schiff,
aby Ameryka nie dopuściła Dmowskiego
na kongres i orzekł, że „... nas po-
winno o.t.r.z.y.m.ać s...

ści i zezwolenie, aż zabezpieczone w niej zostaną prawa żydów". Odpowiedź na przegłoszoną rezolucję ma być przesłana na kongres pokojowy za pośrednictwem Departamentu stanu w Waszyngtonie. Całe to zgromadzenie, oczekujące planą nienawiści do narodu, który w historii świata najlaskawiej obszedł się z nomadami semickimi, bryzgające potokiem kłamstw i kalumii, jest typową próbą akcyjną, jaką żydostwo bez przerwy przeciwnym prowadzi. Oczywiście byłoby naiwnością oddzielać tu żydów nowojorskich, czy amsterdamskich, od polskich. Kampania toczy się wiribus unitis. Tutejsi żydzi „informują” żydów zagranicznych, zagrażając „informują” Europę i resztę kuli ziemskiej.

Wszystko to jest zarówno niekazemne, jak
ze stanowiska interesów żydowskich w Pol-
sce w najwyższym stopniu hazardowe. Nik-
czemność ta posiada jednak aż dotąd przy-
najmniej swą konsekwencyę. „Żydzi czy-
nią tu właściwie tylko to, co zawsze czy-
nili: pracu- i nad naszym osłabieniem, gdyż
wi lza, że mogą wygodnie rozwijać się tyl-
ko na niedokształconym i chorałym orga-
nizmie. To też nowojorskie i nie nowojor-
skie rezerwy nas nie dziwią. Przeżyjemy
je z Boską pomocą. Informować o nich trze-
ba tylko dlatego, że Polska musi wiedzieć
i dobrze sobie zamieniać, jak w chwili jej
ciężkich narodzin pańcówowych zachowy-
wali się ci, co chleb nasz jada. Poza tem —
all right! Ale tymczasem dzieje się coś zgo-
ła potwornego coś, wobec czego blednie
wszelki efekt konwulsyjnych miotań się Ja-
koba Schiffa i Szaloma Asza. Zabiera głos z
kazmierskiego podwórka nasza rodzina
„Gazeta Żydowska“. I oto co mówi: „Cze-
ni i południowi Słowianie zdradzają jawnie
tendencye bożitoznego rugowania żydów z
zajmowanych przez nich placówek gspo-
darczych. Te same tendencye ujawniają
Polacy, ale tu natrafiają one z po-
wielkiej ilości żydów na znaczny opór. Mie-

dzy Polakami a Żydami — konkluduje „Ga-
zeta Żydowska“, podkreślając słowa n-
niejszego tłustym drukiem — konieczną jest ona
ugoda i dlatego, jak wierzymy, jest ona me-
żliwa“. Db o ugody tej przy-go-to-wu-
ją Żydzi grunt, rozpętując przeciw-
ko Polsce bezprzykładną w swej nikczem-
ności intryge, rzucając narodowi polskiemu
pod nogi kamienie w najważniejszej chw-
li jego życia. Różne rzeczy można wyro-
znić mózgiem aryskim. Ale powiązani-
takich przesłanek z takim wnio-
skiem zaiste — nie.

Trudny egzamin.

Polska zdaje bardzo trudny egzamin. Rozkawałkowana pomimo zakończenia wojny walczy bezustannie, otoczona ze wszystkich stron wrogami, musi zabezpieczyć swe granice, połączyć dawne zabory, rozłożyć się z dawnymi olubiankami, stworzyć własną państwowość wśród przewrotów wewnętrznych, od których nie są wolne wszystkie dawne tereny wojny. Musi się zagospodarować, wyżywić i ubrać, przy zupełnem nie małym odciążeniu dowozu.

Każda dzielnica ma przed sobą wroga. Jedną okradają się, maszerując od granic Litwy i Białorusi, dumają napiera na ziemię chełmską, sieje mord i pożogę w Galicji wschodniej i wygląda z Łwów. Poznańskie i Górną Śląsk mają przeciw sobie nawet Niemców! Zapowiedziana wizyta Hindenburga, a Śląsk cieszyński, Spisz i Orawa — Czochołów, słowem każda dawna dzielnica musi nagromadzić wszelką energię, skupić siły i zbierać środki dla podolenia niesłychanie ciężkich zadań.

Dla prowadzenia wojny na tył frontu poza materiałem kaskim wyniszczonym przemianą wojną, potrzeba wielkiej ilości środków pieniężnych, materiały wojenne, które zdobywać musimy, nie mając własnych fabryk broni i amunicji. Wymaga się od Polski złożenia egzaminu, którego tematem jest nie tylko szkielet zorganizowanej obrony państwa, lecz także zagrożenie drogi pochodami bolszewizmu, który wkroczył już do dawnego państwa miłości Bożej i rozszerza się skutecznie, pomagając się w Berlinie tak jak w Piotrogradzie, nie tam pożogę niecierpić niż to czynił w Belgii militarizm pruski, wyniszczając obywateli miasta i wiejskie osady.

Pomimo trudnych warunków, w jakich przeżywa się Polska, stosunki przecież poczynają się ukuć, przeciera się chmurny firmament, ciężkie położenie musi przeczłóć do prowadzić do zgrody wewnętrznej, do porażenia się i zrodzonego współdziałania wszystkich stronnictw. Nastąpić to musi bardzo szybko przed kongresem, który będzie dla nas terminem dla złożenia egzaminu, upowiaśniając egzaminatorów, że na Polskę liczyć można, że będzie ona dla Europy tem, czem ją mieć chciano, zapora dla przechodu i schronienie dla pilnująca bałkańska, aby złamana i zdeptana potęga krzyżacka nie odżyła w dawnych rozbójniczych formach. Trudny to bardo egzamin, który zdać jednak musimy, dobywając wszelkiej energii.

Tam pławi się dawny niewolnik w potocie krwi i w połodze dokonuje reszty niszczycielskiego dzieła, pogrzebu pozostałości dawnego caratu. Na zachodzie mści się polityk niemiecki, za kłaskę jaką ponosi z powodu dawnego systemu, ideo głód i niedożywienie, wzniszczającą go, godzi lawiną we wszelkie podstawy jakie może wytworzyć powracająca władza. My wracamy z niewoli do własnego domu i zagospodarujemy go tak, jak chcemy, bo nie mamy wśród siebie ciemnych, ani ciemionych, naród sam pokierować może sprawami swymi zgodnie z najwyższymi swymi interesami.

Ten egzamin dojrzałości złożymy! R. W.

Bandy Petlury.

"Głos Lubelski" donosi:
Jedno z pism podaje, że Chełm zagrożony.
Wiadomości ściśle nie są. Niewątpliwie Petlurowcy Chełmowi nie zagrażają, lecz przeciwnie wojsko polskie wysyła z Włodzimierza Włodzkiego podjazd pod sam Łuck, biorąc do niewoli całe placówki Petlurowców.
Tym szerzą panikę.

Bandy Petlury na terenie rosyjskiej Ukrainy nie przedstawiają dotąd jeszcze siły, z którą wojsko regularne potrzebowałoby się liczyć na seryo. Jedyłą siłą zbrojną Petlury jest trochę szyszowców, formacyi hetma-

na Skoropackiego, które przeszły na stronę Petlury i które trzymane są w okolicach Kijowa. Na terytorjum reszty kraju operują jako wojsko regularne, małe oddziały t. zw. hajdamaków — dawniej powiatowej milicji hetmańskiej. Do oddziałów tych przylgają się w różnych okolicach różne liczby bandy chłopiekie pod przewodem dawnych „towaryszów” z armii rosyjskiej, uzbrojone częścią w karabiny rosyjskie, których Niemcy nie zdołali odebrać, częścią Austriaków.

Bandy te grupują się dorywczo, przeważnie dla rabunku, z góry określonej miejscowości, np. dla rozgromienia Dombrowicy zebrało się około 1000 karabinów. Dombrowicę rozgromiono, dwu zaś braci hr. Piaterów i 40 osób z oficjalistą, którzy zamknęli się w rektyfikacji i przez 2 dni rozpaczliwie bronili, pokonano i wszystkich, nie wyłączając kobiet i dzieci wymordowano. Po tym sukcesie bandy z braku prowiantu i dla odniesienia łupów rozeszły się do domów po to, by znów zebrać się dla rozgromienia Szepetówki, Stankonstantynowa itd.

Walki band Petlury na Ukrainie toczą się pod hasłem wymordowania lub wypędzenia wszystkich Polaków z Ukrainy i zabraniami ziemi bez różnicy stanu. W powiecie Łuckim ukraiński komisarz Gołubowicz już ogłosił polskim kolonistom, którzy tam od kilkunastu lat dzieją się o większych właścicielach kolonie po kilka i kilkanaście dzieci, że ziemię ich przechodzą jako „pańskie” do miejscowych Rusinów i w drodze łaski pozwala im sprzedać chaty i dobytek. Ewentualnie Polaka może mieć powrotną fałg swych wychodźców, która zwiększy bezrolny proletaryat wiejski.

U progu konferencji pokojowej.

Pod tym tytułem zamieszcza paryski „Temps” kilka interesujących uwag o konferencyi pckojowej, które tutaj streszczamy:

Konferencya pokojowa, jak wielki konflikt, którego jest zakończeniem, niema poprzedników w historii. Widziano już pokoje europejskie, ale nie widziano jeszcze nigdy pokoju światowego, w którymby Stany Zjednoczone i Japonia zasiadały obok Francji, Wielkiej Brytanii i Włoch. Porządkowano niegdyś sukcesyę hiszpańską i austryacką, spadek napoleoński, ale nie oporowano nigdy równocześnie na gruzach czterech wielkich mocarstw. Rządy zawierają już nieraz umowy w imieniu ludów, ale nie radziły nigdy w obliczu setek milionów jednostek ludzkich, informowanych codziennie przez telegraf i prasę, nświadaniących sobie doskonale, swe dążenia narodowe i społeczne i pouczonych przez wojnę rozróżniać słowa od rzeczywistości. Trzeba stosować nowe metody do warunków zupełnie zmienionych. Strzeżmy się wniosków zbyt ogólnych prawdziwa metoda eksperymentalna nie polega na tem, aby wnioski z przeszłości stosować zawsze do przyszłości nawet przy zmienionych warunkach, przeciwnie polega na uznaniu, że nowe okoliczności stwarzają nowe możliwości i każdą szukać nowych rozwiązań.

Ludzie dążą do trwałego pokoju, i aby go osiągnąć stanęli jak bohater starożytny na rozstajnych drogach. Jedne obrały drogę narodowości, drugie drogę klas. Pokój będzie się opierał albo na silnie zorganizowanych, mających stałe środki do unikania konfliktów w narodach, w łonie których różnice społeczne będą grały tylko nieznaczną rolę, albo też znało gminice i zorganizowanie ludzkość na podstawie klas społecznych i oprze jej szczęście na powszechnym przewrocie. Pokój narodów, albo hołszwizm — oto dwie alternatywy, z posród których trzeba wybierać. Konferencja pokojowa zbiera się, aby ustalić pokój narodów, to wystarcza, aby określić główne zasady, których się będzie trzymał. Żaden naród nie ma być traktowany w sposób niesprawiedliwy, co by rzuciło zarzewie nowej wojny.

Narody, które walezyły w obronie wolności mają mieć dana możliwość zachowania ideałów, którym dopomogły do tryumfu. Narodom, które dopuściły się napaści winno się odebrać możliwość rezydwy i dać sposobność do poprawy, co nie-jest dziełem jednego dnia. Te zasady nie mają w sobie nie imperialistycznego, w szczególności odnośnie do Francji. Francja bowiem ma dość poległych synów, których nie przestanie opłakiwać i dość ognisk domowych do odbudowania, ażeby jej oszczędzić upokarzającego podejrzenia o dążności do nowych zdobyczy terytoryalnych, któreby spowodowały świeżą wojnę.

Długi czas Niemcy będą stanowiły ważną siłę, której nie będzie można obliczyć ani znaczenia ani kierunku. Jeżeli bolszewizm zwycięży w Berlinie, imperializm Lenina nie spocznie aż ustali się w meblach Hohenzollernów. Jeżeli przeciwnie reakcja zwycięży, pytanie jak daleko pójdzie. To nie era demokracji, która nastąpiła po pierwszej rewolucji w Berlinie z pierwszym parlamentem Erfurckim przed 70 laty. Pytanie co nastąpi po przyszłym zerocznicy narodowym, jeżeli się zbierze w dniu oznaczonym i uda się uniknąć haosu, który panuje w Berlinie.

Wobec tej siły nieznanej, którą będą przedstawiać Niemcy może przez całe pokolenie, Francja będzie dalej prowadzić swą historyczną misję, służąc za strażnicę cywilizacji Zachodu. Imperium państwem, które albo też bolszewicki wszystko co będzie zagrażało ludziom narodów grozi przedewszystkiem Francji. Jeżeli się chce utrzymać ligę narodów trzeba się starać utrzymać Francję w przeciwnym razie bowiem cały porządek światowy nie zyska równowagi i niebezpieczeństwo przewrotu będzie trwało dalej.

Zm.

Niemcy o kardynale Mercierze.

Szakalowany przez Niemców kard. Mercier oczekiwał się rehabilitacji ze strony samych oszczerców. Czego to o tym „nickoronowa” nym królu? Belgii nie pisano w pierwszym roku wojny. W każdym jego kroku, każdym odezwaniu się, każdym piśmie do wiernych dopatrywano się tylko buntu, nienawiści, że szlachetnego księcia Kościoła, prawdziwego patrioty zrobiono karykaturę człowieka. Gdy w jednym piśmie kardynał, czyniąc widoczną aluzję do słów psalmu: „ci ufają w wozach i koniach, my zaś ufność położymy w Bogu”, zwrócił uwagę na to, że ich armia nieprzyjacielska nie jest niepokonana, wystarczało — by gdyby Pan Bóg dopuścił taką zarazę, niearyjski zdaje się współpracownik berlińskiego dziennika przedstawił rysunkiem czcigodnego dostojnika Kościoła, siedzącego pod studnią, trzymającego w ręku fłaszczkę z napisem „Basilus”. Różni Bispingowie, Falkenhausenowie, którzy uważali za stosowne grozić kardynałowi, który albo ignorował ich arrogantne pismo, albo odpowiadał, że rozkazów niesprawiedliwych niema obowiązku słuchać, co wywołało w prasie wszechmiejscowe iście jasne objawy szalu. Protesty jego przeciwko uprowadzaniu ludności z Belgii i rezykcji dzwonoń, zdaniem okupantów były nieuzasadnione. Nawet katolicka prasa Niemiec uległa psychozie wojennej. Szły korespondencje z Belgii (Contzen) do Niemiec, domagające się podjęcia kroków celem usunięcia prymasa. Gdy w 1915 r. w „Głosie Narodu” w artykule o ks. Mercierze zaznaczono, że wobec takich żądań, może i nawet doniesie biuro Wolffa lub jakie inne, że kardynał „zmużony urzędem” (amtsmüde) dobrowolnie prosi swą władzę o przeniesienie go ze stolicy arcybiskupiej, czynny słówek cenzora skreślił tę uwagę. Nie można było bronić krzywdzonego, który należał do ententy. Od ciwili gdy Foch potępnymi ciosami zaczął kruszyć linie niemieckie, zaczęto zmieniać poglądy na kardynała. Pan von der Lancken tuż przed opróżnieniem Belgii przez okupantów, donosząc kardynałowi o amnestyi, zdołał się nawet na cały szereg komplementów pod jego adresem i całej ludności belgijskiej. Pod wrażeniem zupełnej klęski ostrzeżać zaczęło społeczeństwo niemieckie i swe dotychczasowe poglądy poddaje gruntownej rewizji.

Dotyczy to i prymasa Belgii. Najwięk-
szy dziennik Rzeszy przyznaje szczerze, że
wszystko, co pisało o kard. M. jest fał-
szywe lub co najmniej nieodpowiednie
przedstawione. Gwałtowne ataki na niego
pobochodzące często z oficjalnej strony, mia-
ły źródło w „nacyonalistyczno-wszechnie-
mieckim podrażnieniu”, lub zachciankach
walki kulturalnej. „Psychoza wojenna —
przyznaje — przyeniła wzrok, tak, że i o-
raz tego człowieka (M.) wypadł ujemnie.
Jako Belgijczyk miał on bowiem naturalnie
prawo mówić o swojej ojczyźnie i za nią się
walczyć, także i wtedy, gdy już była przez
Niemców” obsadzona. Ze stanowiska ko-
ścielnego musiał potępiać pogwałcenie przez
Niemców neutralności belgijskiej, okupa-
cję z jej skutkami i życzyć swemu narodo-
wi zwycięstwa i wskrzeszenia. Jako biskup
podwójnie odczuwał krzywdę wyrządzoną
Kościołowi. Miał prawo wystąpić, gdy na-
ruszano własność kościelną lub uprawnio-
ność Indultu. Przeciwnie nawet teraz Niemcy

ze armie, jakie wpadły do katolickiej Belgii, miały pułki protestanckie; umiały więc dobrze pokazać, co to jest furor teutonius i protestantus. W Niemczech oddawało się żużlom, że Belgia okupowana musi przestać myśleć i czuć „po belgijsku” — nie zrozumiano, że uczuć patryotycznych nie da się siłą zgnieść i dlatego w każdym kroku kardynała wieszano „wroga Niemcom” — działalność — i oczerniano go, że swej wysokiej godności nadużywa na szkodę okupantów. Po klęsce Niemców najlepiej okazało się, czem jest ten książę Kościoła i jak wielką krzywdę było przypisywanie mu uczuć nienawiści i zemsty. Po propozycji pokojowej ze strony Niemiec i udzieleniu amnestyi dla wywiezionych Belgów, wezwał zaraz w liście pasterskim wiernych do zachowania spokoju i dotychczasowej godności w postępowaniu. Gdy go doszły wieści o szczytnych zamiarach kanclerza Maksa badeńskiego, w telegramach do Papieża, króla Alberta i Wilsona doradzał gorąco przyjęcie propozycji rozejmu. W czasie odwrotu wojsk upominał ludność i z ambon i plakatami, by wstrzymała się od wykroczeń i jemu to przypisać należy, że odmarsz armii niemieckich odbył się prawie bez przeszkód. Obecnie najważniejszą jego troską jest obrona pozostałych Niemców i uzyskanie przebaczenia dla skompromitowanych swoich rodaków.

Pierwsze kazanie, jakie wygłosił w brukselskim kościele św. Goduli, było wezwaniem do chrześcijańskiego pojednania się i przebaczenia. Dumną może być Belgia, że ma takiego patryotę, Kościół katolicki również słusznie chlubić się może takim biskupem.

• PEEM.

Stosunki polsko-żydowskie.

Pan Charles Rivet rozpoczął w „Temple” szereg listów z swej wycieczki do krajów słowiańskich. Pierwszy z nich poświęca stosunkom polsko-żydowskim.

Sprawę tę, powiada, postawił na porządku dziennym rozgłos pogromów galicyjskich. Na tym rozgłosie zależało najbardziej Berlinowi, pragnącemu osłabić sympatyje świata dla Polski wszelkimi sposobami; a tych sposobów ma w swym arsenale bez liku. Tym razem uciekł się do podstępu, zdolnego wywołać sympatyczne echo we Francyi, Anglii i Ameryce: Przedstawili nam swaszydio antysemityzmu polskiego.

Zepsujemy mu tę zabawkę. Żydzi w Polsce, „Polacy możejszowego wyznania“ bili się jeszcze pod Kościuszką, pozostając żartowymi żydami. Polska nigdy ich nie przesławdowania. Asymilowali się coraz bardziej narodoowo i nie niechęć do nich wywołała ruch obceny. Carska Rosya zrobiła z Polski obóz koncentracji swoich żydów. I talk do żydów spolszczonych, czujących się obywatelami kraju, dodała całe hordy żydów rosyjskich, przesławdanych i pogardzanych w Rosyi, ale mówiących po rosyjsku i zachowujących się jak rusyfikatory. To wywołało polsko-żydowskie tarcie, popierane przez rząd rosyjski. Niemcy przyjęli ten system, podążając jednych przeciw drugim. Terazniejszy rząd polski nie ma z antysemityzmem nie wspólnego. Teraz wystąpi jednak nowy czynnik: bolszewizm. Znaczna część zbłąkanych żydów, zwłaszcza tych napływowych rosyjskich, stała się apostołami ewangelii Lenina. Agitatorami bolszewizmu w Polsce są też przeważnie wysłannicy żydzi. Polacy chętnie też przypisują tym fanatykom objawy niechęci do żydów, wskazując, że równocześnie wybuchła w innych krajach, na Węgrzech i w Czechach.

Zarzutu tego nie należy uogólniać, choć w Rosyi, z wyjątkiem Lenina, stoją na czele żydzi. Ale w Polsce zdawna osiadła ludność żydowska jest daleka od bolszewizmu, a czuje się przeważnie polską. Z bolszewizmem, czy patrzyjcie żywił napływowy, umiataczarz, zmieniły przeciwstawiały inteligencyi żydowskiej której szereg znajdował się w Petersburgu, w Warszawie w Cafe de la Rotonde w Paryżu. Ci niechadzi ełcą za sobą pojęgłą ludność żydowską osiadła, pragnące należeć do bolszewizmem i pracować nad urodzeniem Polski na równi z obywatelami polskimi. Wie o tem rząd p. Moraczewskiego, który też nie chce zrazić sobie kapitał żydowskiego. Program jego dla rekojmia że zachowa bezstronność i dla dobra powszechnego wyświetał pobudki i charakterów antyżydowskich w Polsce.

Krakowski Zakład Witrażów 4044 **oszkleń artystycznych i mozaiki**
S. G. ZELEŃSKI W KRAKOWIE — Aleja
Zygmunta Krasińskiego 23
wykonuje wszelkie oszklenia do kościołów po możliwie najniższych cenach —
reparacje witraży i oszkleń uszkodzonych wskutek działań wojennych;
Zwracamy uwagę, że do oszkleń artystycznych ramy są za-
liczne, za samą ramę można mieć akromno oszklenie artystyczne.

